

У БЪОГРАДУ 21. А ВГУСТА. 1856.

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 30.

М р т в ы й Г о с т ь .

(Продужено)

Сутраданъ быо е Іосифъ истина нешто мало мирни, т. е. онъ нѣ выше онако ужасно праскао; но ипакъ е непрестано претећи и опоминюѣгъ повтаравао оно свое: „Ты нећешъ ићи на балъ.“ на што е Єлисавета, обично исто тако мргодно, одговарала: „Па ипакъ ћу ићи!“ а отаць е опетъ продужавао: „Она мора ићи теби за инатъ; я то заповедамъ.“ — Садъ се набави ципела за играѣ, свилены чарапа, цѣпны марама и т. д. све што е найскуплъ могло быти.

Но кадъ е данъ за балъ приспео и стваръ све озбиљнија постаала, скупи Іосифъ свое ствари, метне иѣ у свою путничку торбу, спреми се савршено за путъ и рече: „Ако ты одешъ, и я ћу отићи, и быѣмо за вавекъ разставлѣни.“ — Єлисавета побледи. Отаць, кои се јошъ пре са Іосифомъ жестоко свађао, рече: „Торниѣе кадъ оћешъ; я башъ оћу да видимъ ко е овде одъ насъ двоице майсторъ! Єлисавета добыѣ сваѣй данъ мужа, десетъ пута болѣгъ одъ тебе.“ — Али е Єлисавета плакала. Садъ доѣ еданъ служитель грофа Крстачића са едномъ кутіомъ, кою у име свога господина преда. У нѣой се налазе, рече служитель, јошъ неке маленкости, коє служе за допунѣ одела госпоѣице Палковићъ. То е было едно драгоцѣно покривало, изредне широке свилене пантльике, еданъ прекрасный низъ бисера за вратъ и два бриљантна прстена. Єлисавета сматраше са стране драгоцѣности, коє е отаць вадіо, и крозъ нѣне сузе преливали су се дјаманти у прстеню јошъ яче у свима бояма. Она се колебала између суѣте и любви.

„Ты нећешъ ићи!“ повиче Іосифъ. „Ићићу!“ рече Єлисавета съ гордомъ решителности: „Та незаслужуешъ, да я толико тебе ради плачемъ; ты незаслужуешъ што те я толико волемъ. Ерь я текъ садъ ясно видимъ, колику ми радость и честь завраћуешъ, и да ме никадъ ни волео ниси.

„Што ти драго!“ рече Іосифъ; „дакле иди; ти само цѣпашъ едно верно срце!“ Баць јоѣ предъ ного добывеный одъ нѣ прстенъ, оде и выше се неврати.

Єлисавета гласно ецаше, и хтеде га вратити; но отаць е умири. Доѣ вече. Она се обуче за балъ. Кадъ прекрасне наките разастре, лако заборави одбегшетъ младоженю Єдна кола зауставе се предъ кућомъ Крстачићъ доѣ да е поведе, и одвезу се.

„Ахъ Єлисавето!“ рече јоѣ у колима „ты си неизказано лепша, него што самъ я мисліо. Ты си права богиня. Ты си рођена за такво одело и такавъ нажить, а не за твое сиромашно станѣ.

Балъ е было сянъ. Крстачићъ и Єлисавета появе се ово вече у црној старонемачкой ношњи. Нѣно претерано велелѣпие засени очи целогъ друштва; ерь су они великолѣпиемъ превазишли и самогъ грофа Долинскогъ и младу бароницу Врбанићъ, кои су у сѣйномъ друштву представляли Персіянца и Персіяку.

„Овај црныј нѣ нико другій, но Грофъ!“ проговори Долинскій своіой невести. „Будала, што ће му маска, кадъ е дугачакъ као мотка, нити се може пократити; погледай само, како сво друштво са целомъ главомъ надмаша. А да бы се лакше разпознао, заиста му нѣ требало да задржи бою свое свакидашнѣ ношнѣ, у којоѣ свагда као паризскій попа изгледа, те да облачи црно на црно. Него самъ врло любопытанъ дознати, коли е нѣгова играчица. Она е заиста лепогъ стаса и врло красно игра.“

„Я бы се смела обкладити,“ рече бароница, „да е то каква простакиня изъ вароши. То се види на нѣномъ усиљномъ и невештомъ држаню.“

Игра се продужа до неко доба ноѣ, после се пакъ вечерало, при чему су наличія наравно поскидали. Тада настану нова пріятна дивленя при угледу толики новы примамљивы дражестій. Долинскій нѣ се довольно нагледати могао любке старогерманке. Онъ е при вечери до нѣ сѣдіо, а Крстачићъ до баронице. Чини-

ло се, да су овде оба господина сасвимъ променили свой задатакъ. Колико е учтивостій, које су можда више него учтивости было, Долинскій својою у радости топењою се сусѣдкѣ указивао, толико е и грофъ заручници Долинсковој. Ово се поверењѣ продужи и после вечере.

„Тако ми живота,“ рекне Долинскій грофу, „а љу вамъ отети вашу играцицу, башъ да ми и смртный неприятели останете.“

„Освета ми е у рукама, драгій грофе“, одговори Крстачићъ. „А љу вама отети вашу любавидостину бароницу.“

Долинскій, кога е нова страсть а старо вино при столу одвише загреало, доста несмислено рекне, непазећи, што е бароница близу была и добро чути могла: „читаво тесте мои бароница за едну едину Венеру у старонемачкомъ оделу!“

„Грофе“ викне Крстачићъ намргођенъ: „Размислите шта говорите. Колико е годъ моя играцица лепа, ипакъ првенство лепоте припада свагда краљици овогъ весела, вашој невести.“

„Назови краљица! Назови краљица! Я се држимъ праве власти!“ викне Долинскій. Узалудъ га е Крстачићъ погледомъ и мргођенъ опоминяо, да се збогъ близкости баронице умери; напоследакъ му оштро рекне, да непрослови никакву увреду за бароницу, која се одъ љутине већ удалила была. Садъ дође до свађе. Узалудъ е Крстачићъ покушавао опетъ се

поравнати. Долинскій любављу, виномъ и ярости разпалѣнъ све е несносниј поставо. Гости се скупе у гомили. Крстачићъ ућути, да бы већу ларму предупредіо. Но кадъ Долинскій рекне: „Грофе, я нисамъ мысліо, да такавъ изнуреный ветренякъ, као што сте вы, јошъ толико снаге има, да саревнѣвъ буде; ерѣ сама немоћна любоморность говори изъ васъ — онда се выше ни Крстачићъ не могао умерити.

„Долинскій!“ повиче онъ, „ветренякъ? я? ко то вели?“

„Ваше собствено бледо лице!“ смеяшесе подмигливо Долинскій.

„Ако нисте страшљиваць грофе,“ рекне Крстачићъ, то да ми дате одговоръ за вашу будалаштину. Еданъ одъ насъ двоице мораће ову кућу оставити. Вы сте еданъ декакъ.“

(продужиће се)

Гогскій театоръ.

(Подне. Гога уђе у ашчиницу.)

Гога. Пошто ти е ручакъ?

Ашчія. Четири гроша.

Гога. А вечера?

Ашчія. Шесдесетъ пара.

Гога. Е, то ми дай вечеру.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

ТУРСКА.

Рушидъ паша, еданъ одъ бранителя Карса, постављенъ е за гувернера у Силистрији. Онъ е био членъ оне комисіе, која е правила планъ у смотреню распространена утврђеня. Овај планъ одобренъ е савршено у Цариграду, и мисли се, да се е већ по њму радити почело.

— Цариградъ 8. Авг. Рускій посланикъ при блистателној порти г. Бутевъ дошао е юче овде.

— Киприсли паша одпутоваће сутра у Петроградъ, као посланикъ портинъ при рускомъ двору.

— Проектъ Балтацевъ о банки као да е мало застао; — кућа Ротшилда подноси пробитачнија условія.

Преко Марселя дошле су изъ Цариграда одъ 27. Юлія слѣдуюће вѣсти:

Руси су Карсъ 23. Юлія оставили, и ништа више осимъ два утврђеня, не у њму покварено. Исмаиль и Рену почели су такође Руси вапуштати, но новине се ту же да су Руси утврђеня у Тулчи распрскали и да

Змине острове јошъ оставили нису. Ово двое потврђуе и еданъ енглескій паробродъ, кога — пароброда — капетанъ вели, да су Руси не само утврђеня, него и варошь Тулчу у воздухъ распрскали. Но ова вѣсть чини се јошъ као невѣројатна.

„Монитеру де л'арме“ пишу изъ Цариграда, да ће турске редовне войске у мирно време бити 103.500 мака, одъ кои 75.355 пешака, 180.000 коняника, 13.145 топця. — Говори се, да ће се Карсъ подићи за тврдино и оружницу првогъ реда, и да ће се утврђеня Ерзерума и Вана доправити. Ова три мѣста леже у турској Арменіи, и она су одбрана азійске Турске одъ Персіе и Русіе.

ФРАНЦУСКА.

Паризъ 12. Авг. „Курирь де Баіоне“ мисли, да ће царъ и царица месецъ дана у Биярицу провести; напротивъ неки веле, да ће царъ 15. у Паризъ повратити се, а после неколико дана одпутоваће у Шербургъ да краљицу Викторію дочека, која е јошъ поодавна доћи желела, али по желји цара Наполеона свой долазакъ одложила.

„Пей“ вели, да су одъ 13. баталіона Южне руске войске, коя е у Исмаилу и другимъ тврдиняма на долнѣмъ дунаву была, 9 баталіона већъ отишли; тамо се дакле налазе само четири баталіона, кои ће до кои дань такође отићи. Рускій Подполковникъ, кои е при распрскању утврђеня Килійски ранѣнъ, умрео е.

„Мониторъ де ла флотъ“ явля: Онај догађај на прибрежју африканскомъ, врло е яко узбудіо сву Европу. Европске морске силе узнемирене су овимъ разбойничкимъ нападаемъ, и као што се чини, послаће се на та прибрежја войске, да разбойнике за учинѣно дѣло строго казни.

Посланикъ Францускій при Шпанскомъ двору, г. Тирго, дошао е управо у Бяриць къ цару, и по свой прилици неће у Паризъ ни ићи.

Ц Р Н А Г О Р А.

„Загребачкимъ новинама“ пицу са црногорске границе подъ 2. Августомъ слѣдуюће:

„Мы смо пређе явили, да ће се Црногорци тешко моћи одржати у заузетомъ одъ нѣи утврђеномъ мѣсту Медуну. Тако е и было: црногорска посада морала е то мѣсто Арнаутима предати.

Кадъ е князь ово чуо, онъ оправи одма войску одъ 5500 Црногораца у область Подгорицу, да продревше Арнауте опетъ напољ истера.

26. Юлія дошло е до боя између предстража, у комъ е бою погинуло око 20 Црногораца. Ямачно было бы дошло до одсудногъ и крвавогъ боя између Црногораца и Турака, даніе ревностнимъ посредованіемъ Францускогъ и енглескогъ конзула изъ Скадра заключено, или болъ рећи скрпљиво између завађены страна примиріе за месець дана. Условія овогъ примирія есу слѣдуюћа:

Арнаути мораю изићи за 6 дана изъ кучанске нахіе и Медунъ Црногорцима предати.“

Паша Скадарскій платиће за погинувши 40 Црногораца накнаду одъ 5200 дуката (по 130 дуката на єдну главу.)

Извозу ране и еспаца на скадарскомъ езеру да се нестане на путь никакве запреке, а нарочито да се наново отвори саобраћај између Крагуинѣ и Сестендра (острова реченогъ езера) и црногорскогъ прибрежја.

Найпосле се напоминъ, да се примиріе нарушава ако се покази єдна само и буди коя точка.

Говори се такође о єдној обштой манестіи за Кучане; но о томе се ништа јоштъ извѣстно незна.

Као што „Аграм. цайтунгъ“ явля Князь црногорскій Данило издао е 2. Августа позивъ на све Црногорце изванъ отечества налазеће се, да се до конца месеца Септембра у отечество поврате, а кои се неврати, губи права грађанства, и сва ће му се добра узаптити (конфисцирати). Црногораца има изванъ отечества до 4000, одъ кои две трећине у Цариграду живе. Князь е издао налогъ за набавлянъ ратны средства; онъ се бои

да ће Порта јоштъ войске противу нѣга послати, и да ће оно съ пашомъ скадарскимъ учинѣно примиріе краткогъ века быти.

Политичкій Прегледъ.

Съ више страна слажу се вѣсти, да ће комисија постављена за справлянъ питаня о слободной пловитби Дунава већъ почети свое дѣйствованъ, и да неће чекати, да комисија справляюћа бесарабске границе, свой посао оконча.

Членови оне прве комисије (т. е. коя ће претресати питанъ о пловитби Дунава, јоштъ нису званично наименовани, будући ће у той комисији быти заступника и одъ стране подунавски княжества. Но догодъ се у реченымъ княжествима државна влада, на ма само привремено не опредѣли и постави, небы уютно было, да се такови државни посллови предузимаю, као што е наименованъ речены комисара.

— Између своју вѣстій, коє о станю стварій у Шпанији являю, найзнаменитія е та, да ће маршалъ Нарваецъ око конца Августа мес. у Шпанији быћи. Уобште се мысли, да онъ неће у Мадриду сѣдети, премда му е остављено на волю, да сѣди, гди му е драго. О Донель рекао е недавно демократскомъ депутирцу Фигерасу, да долазакъ Нарваеца нѣга ни найманъ не узнемирава, будући е цѣла земля задовольна са саданнимъ положаемъ, и нарочито, што се народъ бои реакціе, на челу коє стои Нарваецъ. Фигерасъ примѣти на то маршалу, да е нѣму лако было, истиснути Еспартера, али да ће му много теже быти, савладати упливъ Нарваецовъ.

— Као што е познато, породила се нова размирица између Америке и европски морски сила, нарочито западны.

У уговору сирѣчь, заключеномъ поради опредѣленя новогъ морскогъ права, стои између осталогъ, да се има єданпутъ за свагда укинути гусарство морско.

Америка е све остале точки усвоила, ову пакъ само ніе. Лондонски листови почели су садъ до Бога викати на Американце и нѣюве непоштене тежнѣ; но налази се и таквы листови, кои нису тога мышлѣны.

Тако „Економистъ“ безъ околиченя изьявлює, да онъ подпуно и безусловно одобрава наводе американскогъ државногъ секретара г. Марсі-я; „Пресъ“ похваляе владанъ Америке па и „Морнингъ - Кроникль“ налази, да е предложенъ Вашингтонскогъ кабинета у свакомъ смотреню угодно.

„И доиста, вели, „американскій кабинетъ не противи се томе да се гусарство укине; онъ само полагає условія, да у будуће ни флоте несмеду дирати у неприятельско иманъ на мору.“

„Тыме бы се наравно главный живаль морски ратова пресекао, но башъ у томе лежи высоко и човечно значенъ американскогъ предлога. Єрь то нити е човечно нити одговара цивилизації, тражити да се гусарство укине за оне државе, коє немаю велику флоту, а напротивъ себи изключно право (монополь) на гусарство присвоивати.

„Онѣма, кои се называю бранительима цивилизаціе, достойно бы прилично, да ово предложенъ вашингтонскогъ кабинета оберучке приме. Али нити у Лондону нити у Паризу могли су се узвысити до ове высоке точке свањана.“

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Берлину 17. Августа.

Баронъ Будбергъ, быв. рускій посланикъ при овдашнѣмъ двору, быо е при полазку своѣмъ у Сансуси кодъ краля на аудіенциѣ.

У Паризу 16. Августа.

„Монитеру“ являю изъ Алгира: Ноћу између 9. и 10. Августа тресла се земля у варошима Константиноу, Сетифу, Бони и Филипвилу. У Филипвилу е црквеный торонъ пао, но нико ніе погинуо.

У Александриі 9. Августа.

Вице-краль намѣрава, да заведе постојану тарифу за рану, како бы тиме стао на путъ претераной скупощи.

У Паризу 15. Августа. Преко Марзеля дошла е одъ 6. о. м. вѣсть изъ Цариграда коя, вели даѣе Порта предъузети снажне мѣре ради казненя Црногораца.

У Берлину 15. Августа. Престолонаслѣдница Шведска дошла е данасъ у Сансуси.

У Турину 13. Августа. Рускій посланикъ при овдашнѣмъ двору, Грофъ Стакелбергъ, приспѣо е данасъ овде.

Найновія индїйска пошта.

У Хонгконгу 18. Юнія.

Царска войска и флота све е однако у штети у бою противъ побуњника.

У Бомбаю 17. Юлія.

Говори се, да е престолонаслѣдникъ бирманскогъ царства убиенъ. — У источнои Индиі была е добра жетва.

О Г Л А С И.

(1—3) У књижари В. Валожича може се добити: Исторія Црне Горе одъ Д. Милаковића. Исторія Раића. Башчованъ одъ Бибића. О књижевной узаймности Славена одъ Колара. Србски Споменици. Апостоль. Грофъ одъ Монте Христо.

Ћотино се продае

едно већ употребљавано одъ 6¼ о-нтава **ФОРТЕНЈАНО**, кое лепъ тонъ има, на комъ се врло згодно свира, и кое е врло добро сачуваногъ механизма. Особито збогъ тога што мало места запрема, може се свакомъ препоручити, кои манїй просторъ у обиталишту има. Ближе о томе може се извѣстити кодъ Г. А. Калауза на Терезіама № 5. (1—3)

(3—3) Кућу мою у пиварској улици до комшиѣ съ едне стране г. Киприана Николића, а съ леве до г. Косте Антуле даемъ одъ Митрова-дне ове године подъ кирию. У той кући има еданъ дућанъ са собомъ, куйномъ и подрумомъ, у авліи за себе една соба са сарачаномъ и куйномъ, шупомъ за дрва и баштомъ са бунаромъ.

Кои бы имао волю исту кућу подъ кирию узети, нека се погодбе ради кодъ подписаногъ у дућану до Варошь-капіе кодъ „Тигра“ пріяви.

У Београду 14. Августа 1856.

АЛЕКСА МЕСТАНОВИЋЪ.

Кодъ Шабца има у Г. Милов. Янковића 36 **СЕНА** на продаю. Ко е муштерія за све — нека му се у Београду яви. (1—3)

Долеподписаный узимамъ слободу ГГ. Скупителѣ пренумерирата на књигу

„ЛЮБОМИРЪ У БЛИСНУМУ“

кою намѣравамъ препечатати умолити и по другій путъ, да ми свою доброту и на овомъ дѣлу укажу. Ову књигу нисамъ хтео обширно у Объявленію описивати и хвалити, ерѣ е познато, да е она одъ наибольши романа на нашемъ езику; грдна величина нѣна увериће свакога ГГ. Предуписника, да се ніе преварио, што се на такову уписао; ерѣ сама артїя и фигуре нѣой принадлежеће више ѣе коштати одъ 4. цв., и то осимъ штапце и повеза; а шта пакъ у себи вреди славно и већъ редко дѣло ово, текъ ѣе га свакій уписникъ после моћи оценити, кадъ га прочитао буде.

Юштѣ еданпуть молимъ како похвалѣну ГГ. Скупителѣ тако и любителѣ књижества нашегъ, да бы ми и едни и други садъ у помоћи были, да се што више на ово дѣло упишу и до конца овогъ месеца многопочитаема имена своя на овдашню Књигопечатню послати изволе, како бы могао увидити, да л' ѣу се моћи усудити, овако огромно и добро дѣло печатати.

У Београду 18. Августа 1856.

изслуженый Словослагатель и покорный

С л у г а

ЂОРЂЕ СТАИЋЪ.